

stets Tanke og Formaal er, som den ærede Forslagsstiller har Ret til at sige, Aabenhed og Offentlighed; men Aabenheden er ikke noget eiendommeligt Træk i Reactionens Physiognomie, idetmindste ikke efter mit Kjendskab til den. Nei, Mændene af den nyere Tids Skole — saa forekommer det mig — maae absolut slutte sig til Tanken i dette Forslag. De have naturligviis nu dobbelt Grund til at slutte sig dertil, nu, da Embedsmændene ere stillede i en dobbelt Stid: Ovenfra Mistillid til deres Loyaltitet, nedefra Mistillid og Mistænkelighed. Jeg vil ogsaa forsaavidt tiltræde den ærede Forslagsstillers Ord, som jeg personlig vil bekræfte, hvad man paa et andet Sted har nægtet, at det er et udbredt Folke-Duske, at der maa komme Offentlighed ind i disse Forhold. Det er ikke Sandhed, naar man nægter det; det kommer af Ubejendtskab til Forholdene, en Følge af, at de, der nægte det, ikke leve saa meget mellem de menige Mænd som de menige Dyrigheder, tiltrods for al den Glands, som disse af den ærede Forslagsstiller tillægges (S. A. Hansen: Nei!) — eller som han dog forudsætter dem tillagt.

Min Overbeviisning er det, at Loven undertiden — for at tale oprigtigt — vil medføre Ulemper — det er en Skjæbne, den har tilfælles med de fleste andre Love. Jeg vil eksempelvis henlede Opmærksomheden paa Presse-loven; jeg troer, at den medfører endeel Ulemper mellem Aar og Dag; ja man kan saaledes egentlig nævne alle mulige Love. Men den her foreslaaede Lov vil ogsaa stifte Nytte; den vil have et decideret Onde, Hemmeligheden, som fordærver Forholdet mellem Embedsstanden og Befolkningen, og den vil stifte Gavn ved sine directe og indirecte, synlige og usynlige Virkninger. Det Gode, som skal opnaaes ved denne Lov, er i mine Dine Aabenheden og Offentligheden, og jeg betragter det i den Grad som Hovedsagen, at jeg ikke skulde have Noget imod, ganske at indskrænke mig til den. Skulde det vise sig at være et Middel til at gjøre Ende paa denne Strid om en saa ubetydelig Lov mellem Thingene og mellem Rigsdagen og Regjeringen, vilde jeg henstille til den ærede Forslagsstiller, om der ikke — jeg forudsætter, at det

kunde vise sig, navnlig ved en Erklæring fra den høitærede Justitsministers Side — skulde være Grund til af Lovudkastet at udstryge de Ord „og derover skriftlig at yttre sig.“ Hovedgrunden for Regjeringen til ikke at gaae ind paa dette Lovforslag har nemlig været, at der skulde indføres en heel administrativ Procedure, og man kan ikke nægte Regjeringen, at det vilde have sine store Vanffeligheder, hvis en saadan skulde indføres. Jeg mener, at de, der ere Venner af Offentlighed, vel kunde give Afkald herpaa i Tillid til, at Offentligheden kunde udrette Tilstrækkeligt, uden at man kom ind i en lovformelig Procedure med Administrationen; — men det er, som sagt, blot en Hensigt, jeg tillader mig at rette til Forslagsstilleren. Jeg kan nu vel ikke nægte, at jeg selv har en heel Deel Tvivl om Nytten af en saadan Forandring i Udcastet, efterat saa mange Anstrengelser fra saa mange dygtige og ansete Mænds Side for at faae dette Lovudkast til at gaae igjennem have været frugtesløse; jeg tvivler om, hvorvidt det vil lykkes at faae det igjennem, men jeg nærer dog endnu noget Haab om, at den høitærede Justitsminister vilde komme os imøde, da her foreligger et virkeligt bestemt Folkeønske, og da Folkethinget Skridt for Skridt, ligesom den ærede Forslagsstiller, er vejet tilbage i sine Fordringer. Jeg nærer endnu Haab om, at den høitærede Justitsminister vilde kunne finde det foreneligt med sin Overbeviisning at imødefomme dette, som jeg gjentager, virkelige Folkeønske.

Buchwald: Jeg er ved at gjennemlæse det foreliggende Forslag til Lov om Erklærings Meddelelse til Ansøgere og Klagere kommen til den Overbeviisning, at det lider af den Hovedsag, at være aldeles upraktisk. Det er vel af den ærede Rigsdagsmand, som indbragte Forslaget, anført, at dette Forslag er ordlydende det samme som det, der i sidste Sæssion af Thinget blev antaget med 73 Stemmer mod 1, men denne Afgjørelse er jo ikke noget Præjudikat, som kan være bindende for det nærværende Thing, og skjøndt jeg med Hensyn til dette ofte behandlede Thema neppe kan anføre noget Nyt, saa kan jeg dog ikke undlade at motivere min Formening om, at,